

Finland mellan öst och väst

- Grundläggande konstundervisning: gemensam norm och nationella läroplansgrunder (nuvarande lagstiftning i kraft sedan 1999; utbildningsstyrelsens 2002 ja 2005)
- Lagstiftningen är en del av ett totalt lagpaket inom undervisningen. Utbildningen övervakas av Undervisnings- och kulturministeriet samt Utbildningsstyrelsen.
- Musiken har en dominerande ställning
- Tillstånd (från ministeriet eller kommunen) är en förutsättning för att ordna sådan verksamhet som kallas grundläggande konstundervisning. Kommunen brukar ingå avtal med privat skola vilket i praktiken utgör undervisningstillstånd.
- Trots normerna är de individuella profileringsarna starka

Om attityderna

- ”Små barn fungerar inte på sina egna villkor utan reflekterar sina föräldrars val och preferenser, såväl gällande bildningens och de kulturella värderingarna.”
- ”Skolans betydelse är avgörande; i skolan kan en lärare främja en talang och ta initiativet till förädling av talangen – hemmet spelar likväl den avgörande rollen.”

Om attityderna

- Unga (14-15 –år och uppåt) är i hög grad självbestämmande.
- De ungas attityder mot kultur och konst har utvecklats positivt
- Exv. 20 % av respondenterna anser att det är viktigt att upprätthålla en nationell operainstitution. Antalet respondenter som anser att det är onödigt med opera har sjunkit från 67 % till över hälften”.
(Ungdomsbarometern 2009).

Om attityderna

- I skenet av siffror ter sig scenariorna rätt ljusa
- Karläggningsen omfattar inte dem som deltar i annan verksamhet än den statsfinansierade – utanförskapet ett växande problem
- Det behövs mera utredningar och forskning för att kunna påverka utbildningens utvecklingstrender – myndigheterna spelar en avgörande roll som utvecklare genom deras möjligheter att utfärda normer

I skenet av siffror

Elevantalet inom den grundläggande konstundervisningen åren 1999, 2002 och 2008			
	1999	2002	2008
Musik	43 489	45 187	67 165
Dans	21 785	24 321	36 211
Övriga uppförande konster	3 157	4 284	3 966
Visuella konster	24 739	27 394	26 924
Ordkonst	535	593	478
Totalt	93 705	101 779	134 744
Källa: Marika Koramo, Den grundläggande konstundervisningen 2008, Utbildningsstyrelsen			

I skenet av siffror

Andel som deltar i någon skapande verksamhet per åldersgrupp år 2009			
Skapande hobby	Alla %	Kvinnor %	Män %
Handarbete/ hantverk	21	23	19
Spela ett instrument	21	20	21
Fotografering	20	22	18
Bildkonst	19	23	15
Bildmanipulation på dator	17	17	16
Att sjunga	15	16	14
Att skriva (Blogga)	12	14	10
Dans	9	12	6
Att videofilma	6	6	5
Musik på dator	5	4	7
Deltagande i kulturevenemang	5	5	5
Skådespeleri, annan teaterverksamhet	3	4	3
Skapa serieteckningar	3	3	3
Graffiti, tags	1	1	1
Cirkuskonst	1	1	1
Annan skapande verksamhet	2	3	2

Källa:
Ungdomsbarometern
2009

Finland - funktionella kännetecken

- Ett starkt regelverk skapar trygghet. Såväl skolan/institutet som eleven bygger på gemensamma nationella spelregler
- Pengarna. Statsandelssystemets kontinuitet och kommunernas finansieringsproblem.
- Det finns en sektor som aldrig kommer att beröras av systemet – kan det åtgärdas?
- Lärokursernas svårbegriplighet – fördjupad och allmän lärokurs ingen självklarhet

Visionen i ett nötskal

”Finlands musikläroinrättnings förbunds målsättning är att Finland bibehåller sin ställning som ett av världens ledande länder inom musikutbildning för barn och unga. Förbundet har som sin primära uppgift att främja den fördjupade lärokursen, men allas rätt till konstutbildning behöver utvecklas kontinuerligt. Genom samarbete mellan samtliga konstformer stärker man utvecklingen av en högklassig konstutbildning med stor diversitet.”. (FMF:s vision 2015)

Framtidsperspektiv

- Synlighet och allmän opinion; mediestrategi
- Lyft fram de följdverkningar som konstutbildningen för barn och unga har
- Revidering av konstens samhälleliga funktion
- Forskningens betydelse – musikens och konsternas hälsofrämjande effekter i samhället
- En stark och trovärdig advokasi; påverka parlamentets medlemmar, bildningsutskottet, tjänstemannakåren, övriga referensgrupper, näringslivet

Framtidsperspektiv

- Finansieringsgrunderna bör ständigt stärkas; investering i framtiden
- Internationell växelverkan
- Ta vara på och möjliggör individuella undervisningslösningar
- Nya inlärningsstigar
- Säkra möjligheterna till specialbegåvningar (talentprogram)